
**YERLƏŞMƏ VASİTƏLƏRİNİN TƏSNİFATI. MİNİMUM
TƏLƏBLƏR.**

ACCOMMODATION TYPES. MINIMUM REQUIREMENTS

LAYIHƏ

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Qaynar xətt: +994125149308

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Standartlaşdırma üzrə turizm və yerləşmə vasitələrinin xidmətləri. Texniki komitə (TK 06) tərəfindən **İŞLƏNİB- HAZIRLANIB** və **TƏQDİM EDİLİB**.
2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun _____ sayılı _____ 2021-ci il tarixli əmri ilə **TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**.
3. İlk dəfə tətbiq edilir.
4. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti 2026-cı il, dövri yoxlama müddəti 5 ildən biridir.

MÜNDƏRİCAT

1 Tətbiq sahəsi.....	1
2 Normativ istinadlar	1
3 Təriflər.....	1
4 Yerləşmə vasitələrinin təsnifatı	1
5 Ümumi tələblər.....	3
6 Yerləşmə vasitələrinin növləri üzrə minimum tələblər.....	6
7. Əlavə 1.....	11
8 Ədəbiyyat siyahısı	12

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu standart yerləşmə vasitələrinin təsnifatı və anlayışlarının, yerləşmə vasitələrinin fəaliyyətinə dair minimum tələblərin müəyyən edilməsi və tətbiq edilməsi məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, yerli və xarici turistlərin yerləşmə vasitələrinin təsnifatı barədə ətraflı məlumat alması üçün obyektlərin adı azərbaycan dili ilə yanaşı ingilis dilində də göstərilmişdir.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

1. 16 may 2002-ci il tarixli "Fərdi qarajlar, mehmanxana, yataqxana, yaşayış evləri və inzibati binalar üçün yanğın təhlükəsizliyi Qaydaları"
2. "Təbii müalicə ehtiyatları, müalicə-sağlamlaşdırma yerləri və kurortlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17 oktyabr 2012-ci il tarixli, 234 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Sanatoriya-kurort müəssisələrində sanitariya-gigiyenik Tələblər"

3 TƏRİFLƏR

3.1. Bu standartda müvafiq məqsədlər üçün istifadə edilən anlayışlar aşağıdakılardır:

3.1.1. Yerləşmə vasitələri - ödənişli əsaslarla yerləşdirmə xidməti göstərən mehmanxanalar (hotellər), mehmanxana tipli obyektlər və müvəqqəti yaşayış üçün nəzərdə tutulmuş digər obyektlər;

3.1.2. Nömrə fondu - yerləşmə vasitəsində qonaqlara (turistlərə) təqdim edilən nömrələrin (otaqların) ümumi sayı;

3.1.3. Qonaq otağı (guest room) - yerləşmə vasitəsində qonaqlara (turistlərə) təqdim edilən, bu standartın 5.1.7-ci bəndin tələblərinə uyğun olaraq təchiz edilmiş otaq.

4 YERLƏŞMƏ VASİTƏLƏRİNİN TƏSNİFATI

4. Yerləşmə vasitələrinin aşağıdakı növləri mövcuddur:

4.1. Mehmanxana (Hotel) - qəbul-qeydiyyat bölməsinin mövcud olduğu, duş/tualet və ya vanna/tualetə malik otaqlarda qonaqlara yerləşmə, gündə ən azı bir

dəfə qidalanma və digər əlavə xidmətlər göstərən ən azı 11 nömrəyə malik olan yerləşmə vasitəsidir.

Mehmanxanalar dizayn konsepti və təqdim edilən xidmətlərə uyğun olaraq, bu standart üzrə müəyyən edilmiş minimum tələblər əsas tutulmaqla müxtəlif tiplərdə təşkil edilə bilər. Mehmanxanalar bir, iki, üç, dörd və beş ulduz dərəcələrinə uyğun olaraq təsnifatlaşdırılır.

4.2. Mehmanxanaların, əsasən, aşağıdakı tipləri mövcuddur:

4.2.1. Kurort mehmanxana (Resort hotel) - təbiət ərazisində, yaxud istirahət və əyləncə məqsədilə süni formalaşdırılmış ərazilərdə yerləşən, yerləşmə xidmətlərindən əlavə olaraq, ixtisaslaşmış şəkildə sağlamlıq və rekreasiya xidmətləri təqdim edən mehmanxanadır.

Kurort mehmanxanaları yerləşdikləri ərazinin xüsusiyyətlərinə (çimərlik, dağ, tarixi və s. kurort mehmanxanaları), təqdim edilən sağlamlıq və rekreasiya xidmətlərinə (sağlamlıq, idman və s. kurort mehmanxanaları), habelə xidmətlərin keyfiyyət səviyyəsinə (ekonomik, lyüks və s. kurort mehmanxanaları) və digər meyarlara görə müxtəlif tiplərdə ola bilər.

4.2.2. Butik mehmanxana (Boutique hotel) - maksimum 60 nömrəsi olan, müəyyən məzmun əsaslı xüsusi memarlıq və dizayn üslubu ilə seçilən, qonaqlara fərdi xidmətlər təqdim edən, unikal satış təkliflərinə (unique selling points) malik olan mehmanxanadır.

4.2.3. Motel (Motel) - nəqliyyat vasitələri üçün avtodayanacaq sahəsinə malik olan, avtoservis xidmətləri təqdim edilən, gözlə görünə biləcək şəkildə magistral yolun və (ya) nəqliyyat dəhlizlərinin kənarında yerləşən mehmanxanadır.

4.2.4. Apart hotel, rezidens hotel (apart hotel, residence hotel) - apartament və studio nömrələrində əsas yaşayış, mətbəx mebeli avadanlıqları və ləvazimatları ilə təchiz olunan, yerləşdirmə və digər xidmətlər təqdim edən mehmanxanadır.

Yuxarıdakılardan əlavə, yerləşmə yeri, qonaq seqmenti və göstərilən xidmətlərə görə fərqlənən müxtəlif mehmanxana tipləri ola bilər.

4.3. Qonaq evi (guest house) - xidməti personalı olan, səhər yeməyi təklif etmək imkanına malik olan yerləşmə vasitəsidir.

4.4. Kottec tipli yerləşmə vasitələri (cottage, chalet, bungalow) - müəyyən torpaq sahəsi daxilində iki və daha çox kiçik evlərdə xidməti personal vasitəsi ilə yerləşmə xidməti təqdim edən yerləşmə vasitəsidir.

4.5. Sanatoriya - müalicə-sağlamlaşdırma xidmətləri ilə bərabər, xidməti personal vasitəsi ilə yerləşmə xidmətləri təqdim edən müəssisədir.

4.7. Hostel (hostel) – yerləşmə xidmətini, əsasən, paylaşılan qonaq otaqlarında göstərən, ümumi istifadə edilən sanitariya qovşağı və səhər yeməyi xidməti təqdim etmək imkanı olan mətbəx ərazisinə malik yerləşmə vasitəsidir.

4.8. Qısamüddətli kirayə evləri (short-term rentals) - bütün mənzilin (fərdi evlərin) və ya mənzilin (evin) bir hissəsinin qısa müddətə (günlük və ya həftəlik) kirayəyə verilməsi yolu ilə yerləşmə xidmətini təqdim edən yerləşmə vasitəsidir:

4.8.1. Mənzil kirayəsi (apartment rentals) – çoxmənzilli binaların tərkibində yerləşən mənzillərin kirayəyə verilməsi yolu ilə yerləşmə xidmətinin təqdim edildiyi yerləşmə vasitəsidir;

4.8.2. Tətil evi (holiday home) – istirahət məqsədi ilə qısa müddətə kirayə verilən fərdi evlərdə (villalar, bağ evləri və s.) yerləşmə xidmətinin təqdim edildiyi yerləşmə vasitəsidir;

4.8.3. Ailə evi (homestay) - yerli sakinlərin yaşadıkları əmlakda çarpayılı və qarderob ilə təchiz edilmiş otaqda yerləşmə xidməti təqdim edilən yerləşmə vasitəsidir.

4.9. Dağ sığınacağı (mountain refuge) – dağlıq ərazilərdə təcrid olunmuş şəkildə yerləşən, müxtəlif avadanlıqlarla (gecələmək üçün lazımi avadanlıqlar daxil olmaqla) təchiz edilmiş sığınacaq formalı yerləşmə vasitəsidir.

4.10. Düşərgə yeri (camping site) – təbiət ərazisində müxtəlif idman və əyləncə xidmətlərinin təqdim edilməsi imkanı olan, səyyar evlər, çadırlar, düşərgə mikroavtobusları və ya karavanlarda, yaxud müxtəlif formalı tikililərdə yerləşmə xidmətlərinin təqdim edildiyi, sanitariya qovşağı imkanları olan, çadır və digər düşərgə vasitələri təqdim olunan yerləşmə vasitəsidir.

Düşərgə yerləri təqdim etdiyi xidmətlərin səviyyəsindən, mövsumi xarakter daşımından asılı olaraq uşaq sağlamlıq düşərgəsi, yay düşərgəsi, ailə düşərgə yerləri və s. kimi növlərdə təşkil edilə bilər.

5 ÜMUMİ TƏLƏBLƏR

5.1. Hər bir yerləşmə vasitəsi öz fəaliyyətini aşağıdakı ümumi tələblərə uyğun həyata keçirməlidir:

5.1.1. Təmizlik və gigiyena - Ümumi istifadə zamanı istifadəçi üçün yerlər, binanın görünüşü, mebellər, divarlar, işıqlandırma, döşəmə örtüyü və xalçalar, yataq örtüyü, pərdə və ya jalüzlər, ümumi otaqların santexnika və əşyalarla təchizatı, qonaq otaqları və yerləşmə vasitəsinin sanitariya qovşaqları təmiz olmalıdır.

5.1.2. Təhlükəsizlik - yerləşmə vasitəsinin xidmətindən istifadə edən qonaqların həyat və sağlamlıqlarının, əmlaklarının qorunması minimum aşağıdakı qaydada təmin olunmalıdır:

- Hər bir qonağa yerli polisin və təcili tibbi yardımın əlaqə nömrələrinə (qaynar xətlərinə) dair məlumatlar təqdim edilməlidir;
- Qonaq otaqlarında fəvqəladə hallarda (yanğın və s. kimi təhlükə baş verdikdə) davranış qaydaları ilə bağlı təlimat vərəqi və əlaqədar qaynar xətt nömrələri diqqət çəkəcək yer(lər)dən asılmalıdır;
- Hər bir yerləşmə vasitəsində ilk tibbi yardım çantası mövcud olmalıdır. Tibbi yardım çantasının tərkibinə daxil edilməli ləvazimatların minimum tərkibi və siyahısı Əlavə 1-də təqdim edilir;
- Hər bir yerləşmə vasitəsində yanğın təhlükəsizliyi təmin edilməlidir;
- Qida xidməti qüvvədə olan qida təhlükəsizliyi sahəsində texniki normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğun həyata keçirilməlidir;
- İcməli suyun keyfiyyətinə təminat olmadıqda, su təmizləyən xüsusi qurğular quraşdırılmalıdır;
- İcməli olmayan su ilə bağlı xəbərdaredici məlumat yerləşdirilməlidir.

5.1.3. Kommunal xidmətlər:

- Yerləşmə vasitələrində daimi elektrik və su təchizatı, zibil və tullantı sularının idarə olunması, kanalizasiya xətlərinin mövcudluğu, tullantıların atılmasının idarə olunması təmin edilməlidir;
- Yerləşmə vasitələrinin elektrik təsərrüfatı elektrik təchizatına dair qanunvericiliyə uyğun olaraq quraşdırılmalıdır;
- Yerləşmə vasitələrində qaz təsərrüfatı qaz təchizatı barədə qanunvericiliyə uyğun quraşdırılmalıdır;
- Yerləşmə vasitələrində gün ərzində daimi soyuq və isti su təchizatı olmalıdır;
- Yerləşmə vasitələri müvafiq yerləşdiyi əraziyə, binaya və mövsümə uyğun olaraq isitmə və soyutma cihazına malik olmalıdır.

5.1.4. Havalandırma sistemi - Yerləşmə vasitələrinin ümumişlək əraziləri, qonaq otaqları və sanitariya qovşaqları təbii (pəncərə, nəfəsləklərin mövcud olması) və ya süni havalandırma sistemi ilə təmin edilməlidir.

5.1.5. İşıqlandırma - Yerləşmə vasitələrinin lobi, dəhliz, ümumi otaqlar, qonaq otaqları və sanitariya qovşaqlarında vahid yayılmış işıq təmin edilməlidir.

5.1.6. Sanitar qovşaqlar və hamam otaqları:

- Hər bir yerləşmə vasitəsində sanitar qovşaq və (ya) hamam otağı mövcud olmalıdır;
- hər bir hamam otağında çanaqlar, güzgü, rəflər, dəsmal asqıları, paltar asılqanları və maye sabun təqdim edilməlidir;
- hər bir sanitar qovşaqlarda sabun, tualet kağızı tutacağı, çanaq güzgüsü, tualet fırçası, əl yuma hövzəsi, dəsmal relsi (iki qarmaqlı) olmalıdır.

5.1.7. Qonaq otaqları:

- Yerləşmə vasitələrində qonaqlar tərəfindən istifadə edilən bütün ümumi otaq və binalar kilidlənə bilən qapılara malik olmalıdır;
- Qısamüddətli kirayə evləri istisna olmaqla, bütün yerləşmə vasitələrində istifadəyə verilən qonaq otaqları nömrə, şəkil və ya yazı ilə aydın şəkildə işarələnməlidir;
- Təqdim edilən qonaq otaqlarında tək və ya iki nəfərlik çarpayı, hər çarpayıya görə yataq örtüyü, yataq dəsti (döşək, yastıq və yorğan üzü), əl dəsmalı, hamam dəsmalı, qarderob və ya paltar rəfi, çarpayının yanına əşya qoymaq üçün komodin və ya hər hansı səth, siyirməli rəflər, tullantıların atılması üçün müvafiq qutular təmin edilməlidir;
- Hostellər tərəfindən təqdim edilən ümumi qonaq otaqlarında hər bir çarpayıya görə yataq örtüyü, yataq dəsti (döşək, yastıq və yorğan üzü) təmin edilməli, çarpayılar ayrılıqda nömrələnməli və nömrələrə uyğun olaraq kilidlənə bilən şkaflar təqdim edilməlidir.

5.1.8. Yerləşmə vasitələrində turistlərin qəbul zamanı şəhər, şəhəratrafı və ya kənd ərazisinə dair xəritə və ya digər ərazi ilə bağlı məlumatları əldə edə bilmək imkanı olmalıdır.

5.2. Yerləşmə vasitələrində istifadə edilən bütün mexanizmlər və avadanlıqlar işlək və hazır vəziyyətdə olmalıdır.

5.3. Təbii müalicə ehtiyatlarından müalicə-profilaktika məqsədi ilə istifadə edən sanatoriyalar, kurort mehmanxanaları və digər növ yerləşmə vasitələri öz fəaliyyətini “Təbii müalicə ehtiyatları, müalicə-sağlamlaşdırma yerləri və kurortlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17 oktyabr 2012-ci il tarixli, 234 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Sanatoriya-kurort müəssisələrində sanitar-gigiyenik Tələblər”inə uyğun olaraq təşkil etməlidir.

5.4. Mehmanxana tərəfindən öz ərazisində yerləşən kotec tipli obyektlərdə yerləşmə xidmətləri təqdim edildiyi təqdirdə, hər bir kotec ayrı-ayrılıqda nömrələnərək həmin mehmanxananın nömrə fonduna daxil edilir.

6 YERLƏŞMƏ VASİTƏLƏRİNİN NÖVLƏRİ ÜZRƏ MİNİMUM TƏLƏBLƏR

6.1. Yerləşmə vasitəsinin növünün təyin edilməsi hər bir növə uyğun olaraq müəyyən edilmiş minimum tələblərə uyğun olaraq həyata keçirilir.

6.2. Mehmanxanalara tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

6.2.1. Mehmanxana binalarında yanğın təhlükəsizliyi 16 may 2002-ci il tarixli “Fərdi qarajlar, mehmanxana, yataqxana, yaşayış evləri və inzibati binalar üçün yanğın təhlükəsizliyi Qaydaları”na uyğun təşkil edilməlidir;

6.2.2. Mehmanxanalarda qida xidməti və digər sertifikatlaşdırılmalı sahələr siyahısında xidmət göstərən şəxsi sahibkarlar və təşkilatlar müvafiq sertifikatla malik olmalıdır;

6.2.3. Bütün xidmətlər peşəkar (müvafiq təhsil və ya təlim almış) və müştərilər tərəfindən müəyyən edilə bilən işçi heyəti tərəfindən həyata keçirilməlidir;

6.2.4. Binanın girişində təyin edilmiş sahədə yerləşdirilmiş masa ilə təmin edilmiş, 24 saat rəqəmsal kommunikasiya və ya telefon ilə əlaqə imkanı olan qəbul-qeydiyyat xidməti olmalıdır;

6.2.5. Qəbul-qeydiyyat, lobbi və nömrələrdə simsiz (WIFI) internetə çıxış təmin edilməlidir;

6.2.6. Nağdsız ödəniş imkanı təmin edilməlidir;

6.2.7. Binada 24 saat təhlükəsizlik – mühafizə xidməti olmalıdır;

6.2.8. Nömrə fonduna daxil olan hər bir nömrədə ayrılıqda duş/tualet və ya vanna/tualet mövcud olmalıdır;

6.2.9. Nömrə fonduna daxil olan hər bir nömrədə işlək televizor olmalıdır;

6.2.10. Nömrə fonduna daxil olan hər bir nömrədə telefon xətti və aparatı, əlçatan elektrik yuvaları mövcud olmalıdır;

6.2.11. Nömrə fonduna daxil olan hər bir nömrənin pəncərələrdən asılan pərdə və ya digər vasitələr ilə qaranıqlaşdırılması mümkün olmalıdır;

6.2.12. Nömrə fonduna daxil olan hər bir nömrədə masa və oturacaq təmin edilməlidir;

6.2.13. Mehmanxanada əşyaların təhlükəsiz saxlanması üçün yerlər nəzərdə tutulmalıdır;

6.2.14. Gündəlik otaq təmizləmə xidməti təqdim edilməlidir;

6.2.15. Ən azı həftədə bir dəfə yataq dəstinin dəyişdirilməsi təmin edilməlidir;

6.2.16. Mehmanxanada səhər yeməyi ərazisi olmalı, qida və içki xidməti təqdim edilməlidir;

6.2.17. Çamaşırxana xidməti təqdim edilməlidir;

6.2.18. Mehmanxanalar müvafiq əlaqə məlumatlarının, qonaq otaqları daxil olmaqla mehmanxananın tərkib hissələrini real təsvir edən şəkillərin təqdim edildiyi veb-səhifəyə malik olmalıdır;

Qeyd: Bu bölmədə qeyd edilən minimum tələblər dizayn konseptindən və tiplərindən asılı olmayaraq istənilən kateqoriyaya daxil olan mehmanxanalara tətbiq edillir.

6.3. Kurort mehmanxanaları bu standartın 6.2-ci bəndinin tələbləri ilə bərabər aşağıdakı minimum tələblərə cavab verməlidir:

- Kurort mehmanxananın hüdudlarında təhlükəsizlik təmin edilməli, girişdə giriş-nəzarət kontoru olmalıdır;
- Təhlükəsizliyi təmin edilmiş avtodayanacağa malik olmalıdır;
- Açıq havada ən azı iki idman növünə uyğun infrastruktur və müvafiq xidmətlər təmin edilməlidir;
- Üzmə hovuzu, sauna, spa və hamam xidmətlərindən ən azı ikisi təqdim edilməlidir;
- Açıq və ya qapalı bar, menyudan müstəqil seçim etmək imkanı verən restoran xidmətləri təqdim etməlidir;
- Rəqs meydanı, səhnə üçün xüsusi yerin ayrıldığı banket zal və ya bənzər əyləncə məkanlarından ən azı biri mövcud olmalıdır;
- Uşaqlar üçün oyun meydançası və ya əyləncə zonası olmalıdır.

6.3.1. Qış turizmi üzrə xidmətlər təqdim edilən kurort mehmanxanalarında:

- ən azı bir peşəkar xizək təlimçisi olmalıdır;
- ən azı iki müxtəlif formalı xidmətlər (misal üçün, xizək xidməti və snoubourding və s.) təqdim edilməlidir;
- ixtisaslı həkim və tibb işçiləri heyətinə malik tibb məntəqəsi fəaliyyət göstərməlidir;
- kanat yolları və ya funikulyorlarda texniki təhlükəsizlik Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 24 oktyabr 2016-cı il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Sərnişin kanat yollarının və funikulyorların texniki təhlükəsizlik Qaydaları"na uyğun olaraq təmin edilməlidir.

6.3.2. Çimərlik xidmətləri təqdim edilən kurort mehmanxanalarında:

- mehmanxananın çimərliyə və ya çimərlik ərazisinə çıxışı olmalıdır;
- xilasedici və xilasetmə avadanlıqlarına (xilasedici qayıqlar və s.) malik olmalıdır;
- istirahət üçün zəruri avadanlıqlar (kölgəlik və s.) ilə təmin edilməlidir.

6.4. Sanatoriyalarda tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Qeydiyyat-qəbul xidməti təmin olunmalıdır;
- İçki-yemək xidməti təqdim edilə biləcək, qonaq tutumuna uyğun olan ictimai-iaşə zonası mövcud olmalıdır;
- Təbii müalicə ehtiyatlarından müalicə-profilaktika məqsədi ilə istifadə edildiyi və tibb xidmətləri təqdim edildiyi halda, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada tibb fəaliyyətinə xüsusi razılıq (lisenziya) əldə edilməlidir.

6.5. Qonaq evlərinə tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- 6 otaqdan artıq qonaq evlərində gündə ən azı 8 saat aktiv olan məlumat/əlaqə nöqtəsi olmalıdır;
- Xidmət personalına malik olmalıdır;
- Məlumat-telefon xidməti əlçatan olmalıdır;
- Rezervasiya xidməti mövcud olmalıdır;
- Əşyalar üçün saxlanma ərazisi olmalıdır;
- Qonaqlar üçün nəzərdə tutulmuş sahələrdə və ya otaqlarda internet xidməti təqdim edilməlidir;
- Qonaqlar üçün nəzərdə tutulan, istifadəyə yararlı mətbəx ərazisi və əsas mətbəx avadanlıqları olmalıdır;
- Ümumi istirahət və əyləncə zonası olmalıdır;
- Tələb əsasında otaqların həftəlik və ya gündəlik təmizlik xidməti təqdim edilməlidir;
- Hər 6 çarpayı sayına müvafiq ən azı bir qadın və bir kişi tualet/duş otağı mövcud olmalıdır;
- Təqdim edilən nömrələrdə təbii işıqlandırma mümkün olmalıdır;

- Birmərtəbəli binalarda hər 6 çarpayı sayına müvafiq, çoxmərtəbəli binalarda isə hər mərtəbədə istifadəyə yararlı yanğınsöndürmə balonları yerləşdirilməlidir;
- Binadan insanların köçürülməsi üçün Dövlət Yanğın Nəzarəti Xidməti ilə razılaşdırılmış təxliyyə planı nəzərəçarpan yerdə divardan asılmalıdır;
- Hər bir qonaq təmiz çarpayı və yataq dəsti ilə təmin edilməlidir.

6.6. Hostellərə tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Rezervasiya xidməti mövcud olmalıdır;
- Gündə 8 saat aktiv və qeydiyyat-qəbul xidməti olmalıdır;
- Hər bir yeni qonaq təmiz çarpayı və yataq dəsti təmin edilməlidir;
- Ümumi otaqlar kilidlənə bilən fərdi nömrələnmiş şkaflar ilə təchiz edilməlidir;
- Nahar məkanı və minimum 12 saat ərzində mətbəxdən istifadə mümkün olmalıdır;
- Ümumi istirahət və əyləncə zonası olmalıdır;
- 6 çarpayı sayına uyğun olaraq duş/tualet mövcud olmalıdır;
- Ümumi otaqlarda təbii işıqlandırma mümkün olmalıdır.

6.7. Kottec tipli yerləşmə obyektlərinə tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Otaq rezervasiyası xidməti mövcud olmalıdır;
- Hər bir kottec minimum mebel avadanlıqları, mətbəx çanağı və elektrik çaydanı, yataq dəsti və çarpayı ilə təmin olunmalı, sanitariya qovşaq və duş ilə təchiz olunmalıdır;
- Hər bir yeni qonağa kottec (nömrə) təmiz şəkildə təqdim edilməlidir;
- Kotteclərdə təmizlik xidməti təqdim edilməlidir;
- Axşam və gecə vaxtı kottecin əhatə olunduğu ərazidə işıqlandırma təmin edilməlidir.

6.8. Dağ sığınacağına tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Sığınacaq daxili və ətrafında müvafiq işıqlandırma təmin edilməlidir;
- Sığınacaq daxilində əsas bişirmə avadanlıqları (düşərgə sobası, kibrit, qazan, qızdırmaq üçün qab və s.) mövcud olmalıdır;

- Ən azı iki qonaq üçün yemək dəsti olmalıdır;
- Elektrik generatoru mövcud olmalıdır;
- Qonaq yataq dəsti və ya çarpayı ilə təmin edilməlidir.

6.9. Tətil evi və ailə evlərinə tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Hər bir otağın ən azı bir pəncərəsi olmalıdır;
- Qonaq otağı qapıları kilidlənə bilməlidir;
- Gecə vaxtları üçün evin ətraf ərazisinin həyətboyu işıqlandırılması təmin edilməlidir;
- Hər bir qonaq ayrıca çarpayı, yataq dəsti, dəsmal dəsti ilə təmin edilməlidir;
- Mövcud isitmə və soyutma cihazlarının təhlükəsizliyi təmin edilməlidir. Qonaqlara həmin cihazlardan istifadəyə dair xüsusi məlumat təqdim edilməlidir;
- Tələb əsasında qida, içki xidmətləri göstərmək imkanı olmalıdır.

6.10. Düşərgə yerlərinə tətbiq edilən minimum tələblər aşağıdakılardır:

- Düşərgə yerinin daxili və xarici təhlükəsizliyini təmin edən hasar və s. təbii vasitələr ilə ətrafdan ayrılmaqla işıqlandırılmalıdır;
- Ərazidə landşaft baxımı (təmizlik, abadlaşdırma) mövsümə uyğun olaraq həyata keçirilməli və istirahət, idman, qidalanma, əyləncə vasitələri təmin edilməlidir;
- Düşərgə yerində hər hansı tikinti obyektı təbiətə qarışa bilən materiallardan ibarət olmalıdır;
- Düşərgə yerində tək mərtəbəli tikililər inşa edilə bilər;
- Ərazi daxilində yollar landşaft və iqlim şəraitinə uyğun olaraq toz qaldırılmayacaq şəkildə çəkilməlidir;
- Hər bir kampçı üzrə çadır, karavan, motokaravan kimi vasitələr arasında adambaşına 80 kv.m sahə nəzərdə tutulmalıdır;
- Kampçı vasitələri elektrik enerjisi ilə təchiz olunmalıdır;
- Hər 10 kampçı üçün minimum bir qadın və bir kişi tualeti, duş və əlüzyuyan təmin olunmalıdır;
- Qida hazırlama və saxlama, qabyuma üçün şərait yaradılmalı və xüsusi yer ayrılmalıdır;

- Düşərgə yerlərində kampçılara satış xidmətləri, tullantı sularının boşaldılması təqdim edilə bilər;
- Düşərgə yerinin giriş hissəsində avtodayanacaq, qeydiyyat, saxlanma və telefon xidməti təqdim edilə bilər.

Əlavə 1

Dərman qutusunun tərkibi

Sıra №-si	Tibbi ləvazimatların və dərman vasitələrinin adı	Ölçü vahidi	Miqdarı
1. Travma (çıxıqlar, sınıqlar, əzilmələr), şok, yaralanmalar zamanı istifadə olunan ağrıkəsici, şoka qarşı və iltihab əleyhinə vasitələr			
1.1.	Analgin 0.5 (yaxud əvəzedici)	Qutu	1
1.2.	Portativ hipotermik (soyuducu) paket-konteyner	ədəd	1
1.3.	Natrium sulfasil məhlulu	Tübik	1
1.4.	Aspirin 325 mq doza və ya Aspirin 100 mq doza	Qutu	1
2. Qanaxmanın dayandırılması, yaranın təmizlənməsi və sarğı üçün vasitələr			
2.1.	Özünə və qarşılıqlı yardım məqsədilə arterial qanaxmanı saxlamaq üçün tənzimlənən (tezviqli) jqt	ədəd	1
2.2.	Steril bint 10x5 sm	ədəd	1
2.3.	Qeyri-steril bint 10x5 sm	ədəd	1
2.4.	Qeyri-steril bint 5x5 sm	ədəd	1
2.5.	Çirkli yaraları sarımaq üçün dioksidli və ya gümüş nitratlı 8x10 sm ölçüdə MAQ atravmatik sarğısı	ədəd	1
2.6.	Steril tibbi sarğı paketi	ədəd	1
2.7.	Bakterisid leykoplaster 2,5x7,0 sm, yaxud 2x5 sm	ədəd	8
2.8.	Kapilyar və venoz qanaxmaları saxlamaq üçün 6x10 sm, 10x18 sm ölçüdə furaqinli "Koleteks QEM" steril sulfetləri, yaxud statin (tox halında) 1,0 q	ədəd	3
2.9.	Steril tibbi sulfet (tənzif materialından) 18x14 sm	ədəd	1
2.10.	Spirtdə 5 faizli yodun, yaxud 1%-li brilyant absının məhlulu	Flakon	1
2.11.	1x500 sm və ya 2x500 sm, yaxud 1x250 sm ölçüdə leykoplaster	ədəd	1
2.12.	Qeyri-steril boruşəkilli tibbi elastik bint	ədəd	1
2.13.	Pambiq 50 q	Bağlama	1
3. Ürək ağrılarına qarşı vasitələr			
3.1.	Nitroqliserin həbləri, yaxud kapsulası (trinitrolonq)	Qutu	1
4. Bayılmaya qarşı vasitə			
4.1.	Ammiak məhlulu (naşatır spirti)	Flakon	1
5. Qida və sair zəhərlənmələrdə dezintoksikasiya üçün vasitələr			
5.1.	Aktivləşdirilmiş kömür	Qutu	1
6. Qayçı (kütüclü)			
7. Birdəfəlik istifadə üçün qeyri-steril tibbi əlcək			
8. İlk tibbi yardımın göstərilməsinə dair şəkilli (illüstrasiyalı) təlimat kitabçası			
		ədəd	1

8 BİBLİOQRAFIYA

1. 1 aprel 2008-ci il tarixli, 557-IIIQ nömrəli “Təbii müalicə ehtiyatları, müalicə-sağlamlaşdırma yerləri və kurortlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu
2. 18 noyabr 1999-cu il tarixli, 759-IQ nömrəli “Yeyinti məhsulları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunu
3. Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 16 may 2002-ci il tarixli, 2837 nömrə ilə dövlət qeydiyyatına alınmış “Fərdi qarajlar, mehmanxana, yataqxana, yaşayış evləri və inzibati binalar üçün yanğın təhlükəsizliyi Qaydaları”
4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 17 oktyabr 2012-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Sanatoriya-kurort müəssisələrində sanitar-gigiyenik Tələblər”
5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 9 sentyabr 2019-cu il tarixli, 399 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Dərman qutusunun tərkibinə və odsöndürənə dair tələblər, habelə onlardan istifadə təlimatı”
6. Türkiyə Respublikasının Prezidentinin 31 may 2019, 1134 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Turizm xidmətlərinin keyfiyyətinə dair idarəetmə” [“Turizm tesislərinin niteliklərinə ilişkin yönetmelik”] sənədi
7. 2020-2025-ci illər üzrə “Hotelstars Union” Avropa Mehmanxanalar Assosiasiyasının təsnifat meyarları və yoxlama sistemi”;
8. AZS 745-2015 Mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlərin təsnifatı, ulduz kateqoriyalarının müəyyənləşdirilməsi və qiymətləndirmədə meyarlarının tətbiq edilməsi ;
9. “ISO 18513: Turizm xidmətləri-Mehmanxanalar və digər növ yerləşdirmə obyektləri. Terminologiya”;
10. ISO 2248:2020 Mehmanxanalar. Xidmətlərə dair tələblər

Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
Publik hüquqi şəxs

AZS XXX: XXXX

**Yerləşmə vasitələrinin təsnifatı.
Yerləşmə vasitələrinə dair minimum tələblər**

LAYIHƏ